M. T. B. COLLEGE, SURAT

Manuscripts Library

No. Ref. / Ser. 1341

Title: Kavya Alankar

1341

In Complete

કાવ્યાલંકાર

Kavya Alankar	Title
Rudrat.	Author
	Editor
સંવત ૧૫૨૮.	Year, Vols.
	Publisher
1341 Pages 22 to 34.	Remarks

Spoiled & M.E.

पिर[illegible]मीलारमन्द्रिमोरी कुतारा प्रति ममामिरिदं पुष्पितमवनीपतेः सौधं ।१३। इ

न्तिपुरुषपु[illegible]यथामान[illegible]तथा लोहे लं तरमनरीयं यत्रारोपेत सान्येयां ।१४। सर

पतिपत्त्या[illegible]नसिकारं बोत[illegible]यमानवानलिनी जलप्लाव[illegible]रीचकारव धीगमे

मपरशं[illegible]क्रियं विभावना स्याद्[illegible]नुपलभ्यमानमभिधेयं ।=अभिधीयेत यतः स्यात्तेको

[illegible]तंतरे हेत्वा[illegible]नि हल[illegible]तिमिरम रः स्फार स्फुरदुरुतरप्रभा भास्वरः ।२। वौदि

नेत्रद्विरेफा दत्तिलहू[illegible]दीपैः ।१७। यस्यां तथा विकारे सत्कारणमंतरेण सुव्यक्तेः ।प्र

भवति यस्या विशेषो विभावना सेयमन्यानु[illegible]तात सति[illegible]नन्त्रे । खसान्त्रत

मश्रमपरि मंथरा गतिः किमियाकस्मादनवद कस्मादियम मधुमदालसा दृष्टिः ।१८

[illegible]स्य यथा लोके प्रसिद्धमर्थस्य विघते तस्मात् ।=अन्यसापि तथा लोकस्यामुच्येत सा

[illegible]यां ।२०। स्फुरमपरं निद्रायाः सारमवितन्यकारणं पुंसां ।=२१ ललसोच्या निमित्ते योगर

[illegible]तानुरनों सबोल लक्ष्मी[illegible]यस्मिन्नेक गुणनाम पूर्णीनां[illegible]लक्ष्यरूपाणां[illegible]स

[illegible]नान्यंत्र ल दृष्टा तत गुणः स स्यात् ।२२। नव धौत धवल वस[illegible]नाः चंद्रिकेया सोद्रया

[illegible]मिताः रमणमनवनान्यरांकं सर्पत्यामि सारिकाः सपदि ।२३ ।=अस मानगुणं य २०

संद्रा ।

[illegible]

म॰ [illegible]वकुलगुणेन वस्तुनावस्तु संसृष्टं तद्गुणतां धत्ते न्यस्तगुणः सङ्गतिरम्भाऽरुणकमल
घ॰ [illegible]ल्लीकोर्त्तेस्वरमास्यरतयाकेहे। एतत्सर्वानुलिप्साचंपक[illegible]मस्त्रमंकुरुतोरवायत्रान्ये
[illegible]रुद्धविरुद्धमलवृत्[illegible]यात्रसिद्धवावस्तुद्वयमेकस्माज्ञायतइतितद्वत्यधिक
हेहो मुंचति वारि पयोदो [illegible]जितमनलं यतते समर्थ्यौ ॥२५॥ घततनी रस्तिधौ विषमम् तं चेति त
[illegible]ते ॥२०॥ यत्राधारे सुमहत्याघेयमवस्थितं तनीयोपि। प्रतिरिच्यैतदधिकं विनद धिकमपर
[illegible]येयारत्नगाद्भिः शालिद्दृदितस्यतन्वीपविरच्य सास्ते स्म यथा तथा ततो वयमिमा सीदरवि
[illegible]ज्ञास्तेचावरोकोरी कृतोपरस्याः ॥२७॥ यस्मिन्नरव्यादीनां परस्परं सर्वथाविद्धानां एकत्रावस्था
[illegible] भवति स विरोधः स्मृतः ॥ अस्य सजातीयानां विधी[illegible]यमानस्य [illegible] संति चत्वारः। भेदास्तन्नामानः पच
[illegible]स्थाः ॥२॥ जातिरस्य विरोध[illegible]यवातनेन षडेते। अन्ये तु वक्ष्यमाणाः संति विरोधास्त्रु चत्वारः ३२
[illegible]मोवीययोः सजातीययोर्न[illegible]कविरोधवतोस्तयोरनावायमन्यस्त ॥३३॥ अत्रैनीलमि ३१०
[illegible]सदास्त्वविलसै[illegible]न्यानभिभूते ते जस्तमसीप्रवर्तेते ॥३४॥ सत्यं त्वमेव सरलो जग
[illegible]मानीपि[illegible]ह्युर[illegible]मि विमलो वितताधरद्युममलिनो पि ॥३५॥ बालमृगलोच
[illegible]यतेजोघ[illegible]त्रमलयदसीमा। तदुमतिसंतापयतिचद्दूरे रुद्धायसमेव सति ॥३६॥ एकस्यामेवत

रत्वसितितले मनुजत्ववराहत्वे तथैव यो विभुर ओजयति ।३७। तेजस्विनो ग्रहीतं मार्दव
मपि पात्रं कुमुदद्युति तितर तितदस्त्र चेतारयति ।३८। सा कोमलापि दलयति मम
दयः मकेलोः ३भव्यिने ... धूलीधूसरस्तनस्तमद्य मराः ।३९। वरतनु विरुद्ध
चरितमदृष्टपूर्वे मक्लिलोके । मृदुनासि येन यूना मबलातिबलान्मनोनितरां ।४०। =प्रविवे
स्थानेनातेनमलेन ... प्रभुर ... चलक्लोक्लतोलेप्यपि मरीयया मुकुले ।४१। नि
कठिन मिदं मेहतहृदयं परयं ... पायाः । यद्विरहा ... नलतनन विलय मुपयाति नवदारी
ना स्त्रेनयाति हसः पश्य गगने घनाघनरूपा मेचिर परिचितां च बिशिनी। स्वयमुपगूहति तिर
रसा ।४३। न स्त्री नराय मस्त्री जातः कुलपांसुनोऽन्योऽयत्र । कथमिव तत्पातालेन याकुलमन
नलवतया ।४४। कार्यस्य कारणस्य च यत्र विरोधः परस्परं गुणयोः । तद्वत् क्रिययोरथवा संजायेत
तिविषमोऽयं ।४५। =परिहरति कुमनविदारणरुधिरारुणदंतः ख ... कान्ता वसुधाधिप ते धव
लकान्तव ... यशोऽविमलवलवालं ।४६। =आनंदममंदमिमं कुवलयदललोचने ददासित्वं । विरहस्त्व
येव तनित तापयति शरीरं मे ।४७। विस्पष्टे समकाले कारणमन्यत्र कार्यमन्यत्र । यस्याम्यु
मे तिविज्ञेया संगतिः सेयं ।४८। नवयौवनेन स्कुतनोरिंदुकलाकोमलानि ... पूर्यते । =पंगान्यसंगता
तापः हृदिवद्वितेः ... मदनः ।४९। यत्रातिप्रबलतया गुणसमानाधिकरणमसमानं ।=अर्थांतर २३

पिदध्यात् सा विज्ञेयमपिततत्त्विति तं ।५०। प्रियतममविप्रयोगजन्मितास्ररातां कथमिव तव येयमं जेषु । ... इन्दुकलाको
मलकाति कलापेषु लस्येन ।५१। =अन्यैरप्रतिहतमपि कारणमुत्पादकन्नकार्यस्य । यस्मिन्नभिधीयेत व्या
घातः स इति विज्ञेयः ।५२। यत्र मुरत दृदीपानिः कृशलव नयोमतामणयः । मान सापिनगम्या ... नव
नेऽ ... विसृष्टस्य ।५३। बलवति विकोतते तो सत्यपि नैवोपगच्छति विकारं । यस्मिन्नर्थः से... प्रतिरमंतयोऽस्मा
ते कुरिति ।५४। रूढे पिपेसले नखखलेप्यखलेन भूषिता भवता । वसुधेयं वसुधाधिप मधुर गिरापरु
षवचनेपि ।५५। इति श्री रुद्रटालंकारे तिशय विवरणे नवमोध्यायः ।। छ ।। श्री ।। यत्रैकमनेकार्थैर्वा
... चितं पदैरनेकस्मिन् । अर्थे कुरुते निश्चयमर्थश्लेषः स विज्ञेयः ।।१।। =अविशेष विरोधाधिकवक्रव्या
... सम ... वयवाः तत्त्वविरोधाभासा विभिन्न भेदाः स्फुटास्त्वस्य । =अर्थाद्यन्तं गमयेद विशिष्ट विशेषणोपेतं ।२
... दुर ... कुमा ... परिमलोमनिशं । निर्दधाति नानृपगुणः कंठे नवमालिकां कांतो ।३
... विशेषणमेव गमयेत् ... सामान्यं प्रक्रान्तमतोन्याद्दग्वाक्यात् यो विरोधोसो ।४। सव्रद्धि
... धिक कमनो ... मालिकः सोऽभूत् । सकलारिदारर ... नमपरोन संगः ।५। य
... रश्वादसमा ... विशेषणं तथा वाक्यात् =अर्थांतरमवगमयेद धिकश्लेषः स विज्ञेयः ।७। त्रे ग
... मणि निधायन् ... निवक्रमपि बिमर्ति यः कलावंतं । भूतिविभूषणरूढः स एव परमेश्व
... गम्यते ... वाक्येन स्फुप्रसिद्धो वक्रश्लेषः स विरे ... यः ।८।

दशां विदधसैवा हनंततोऽङ्गनानां पतति कूरः कां व्यामपि तव निर्जितकामरूपस्य ।१०। यस्मि
न स्फुरति तृतीयेनाऽन्या विवक्षिता याव्यानः श्लेषः स विज्ञेयः ।११। त्वया मदर्थे समुपेत्य दत्तं
भोगवानशरीरं । तथा स्यनेऽद्भुतिस्तस्य काः प्रतिक्रिया नेन तु गम्यनाम ।१२
नो नीतं परलोकं तोनगक्षितः सर्वः स्वकीयोजनो मर्यादानन लंघितानव तथा मुक्तो
ने
क्षतिः कुतो साहसिकेन येन सह सा राहो पुरः प्रत्ययत्नो सामेदिन्यपरैः परवद्भुता सार्वरिगमो
याः ।१३। यत्र विवक्षितमर्थं वुष्यती लौकिको प्रसिद्धाक्तिः । गम्येतान्यातस्मात् दुति
प्रः सविज्ञेयः ।१४। कलीवतः संभृतमंडलस्या यथाह सत्ये वहृतो गुल स्मीः । नृणाम
पांगेन स्तनस्य कामस्त स्याः क्रुरस्कानन्नु नालिके श्रीः ।१५ गम्येत यत्र क्रोता घत्रोस न्तद्धिशेष
णेः थः वाक्येन सुप्रसिद्धः सरेयो ऽसं भवश्लेषः ।१६। परिहृतं मुनेग संगः समनयनो न कुरु
षं।दे वाधः नन्वेन एव दृष्ट स्वमत्र परमेश्वरो जगति ।१७। यत्रावयवमुखस्थितुं समुदाय विरो
एः प्रधानार्थी पुष्यन् गम्येतान्यः सोयं स्यादवयवश्लेषः ।१८ मुजयुगलेवजनरः सक
लजगदर्चनेन तथा वलिनितोऽप्रकूरो हृदये सौम्भूत दम्नूदर्जुनोयशस्मि ।१९। यस्मिन्वोक्ये २४
तथा प्रक्रो तस्य प्रसाधय नलं । गम्येतान्य द्वाचं तत्तच्छ्लेष सविज्ञेयः ।२०। नयनेति तरलता
रे कुतनु कपोलौ च चंद्र कांतौ ते ऽधरो पि पद्मरागस्त्रि कुवनरत्नं तनोवदनं ।२१। सइति विरोधी २४

मासोयस्मिन्नर्थद्वयं दृष्टस्ततोऽन्यद्वाक्यंगमयेद्विरुद्धसद्विरुद्धमिव ।२२। नवदद्दिणोपिवामो
वलभद्रोपि प्रलंबरवन्नुजः दुर्योधनोपि राजन्युधिष्ठिरोसीत्यहो चित्रं ।२३। रवाबुचचुक्षमपिस
णीनां स्फुरगणितानमेदः । तन्नामानस्तेषां जहरणमंशेषु संयोज्यः ।२४। योगवशादेतेषां तिलतंदु
वदेकदाघ्नुमतवद्वा । व्यक्ताव्यक्तांशत्वा संकर उत्पद्यते द्वेधा ।२५। ऽपन्नियुर्त्पजोलनयना साधु
समेनिता रूवेपधु स्वेदाः अवलेव विरिसेनान्रूपजन्वेमज्ञातमवृता ।२६। सन्नारीभरणो मवाप्तपिन
द्धिकुनाधिरूढो दृषक्किं वानोभवतानिकामविषमादग्धाः पुरो विद्विषा ।इद्धद्वोपरमेश्वरावि
द्रशिवस्यावेकरूपस्थितौ तत्किं लोकविमोनानाथ कुरूषसंगंभुजंगैः सह ।२७। अालोकने
न नयनानंदने दुकर जाला ह्दयाकर्णपाशैः स्मरतापप्रशोमहिमसलिलं ।२८। अ
द्दिवति रविंबविमलोलोलकपोल स्थली सन्नापप्रसरक्षमेण कुरुते पीनस्तनास्या
कृष्णैरिवे ननस्य सततं कंठे लगत्कृ द्वत्स किं वायमकरो त्यवारितरसः कामीव
रस्य इति श्रीरुद्रटालंकारे ऽर्थश्लेषालंकार सूचको दशमोध्यायः ।। श्री ।। श्रीर
वत्रावोदोषोथ स्यान्यथोक्तिपरिहारात् । प्रथमं ततोऽन्यस्तत्कोरणमन्यथोक्तौ वा ।२
तोऽर्थनीतो निरागमो बाधयन्न सबद्धः । ग्राम्योविरसस्तद्वानतिमात्रश्चेति दुष्टो
सुतिरसौयस्मिन्नुक्तेनचिद्द्रशोनहेतुतामर्थः । याति तथा तेषु कमो बलवत्या बाध्यते परयः ।३

वेनयारंभेन लघुतीव्रकुलंतोपजनितेषु। गगनस्थलेषु मानो [illegible] क्रमम [illegible] रथनराभिरे।४।
त्रतीतोयः सभविनययुक्ततेष्टैः।३। रविविभातितन्चीविजसत्कुलकोततरेयमिति।५।
यस्त्रमतेय [illegible] तेषो। निरागमः सइति। सततं सराजस्यायैरेवविप्रो [illegible] चेष्टा।६। यस्य
[illegible] तवहरकमेवनाधयेदर्थो। अर्थः सबाधयन्निति मृगादिनेत्रे तवानुमे [illegible]।७। त्रक्रो ५४
योगीकान्नीयस्रोक्रमादसबद्धः। सइति गतातेकीर्तिविकुफेनजलधिमुद्धेष्य।८। ग्राम्यल
नोचितव्यवहाराकारवेषवचनानां देशकुलजातिविद्या [illegible] नवयःस्थानपात्रेषु।९। प्रागल्भ्य विर्द।
यानामन्यानामुग्धतावेश्यानां [illegible] वैदग्ध्यं ग्राम्याणां कुलजानां धौर्त्यमित्यादि।१०। ए नहिरु
पकुर [illegible] धेः परिहर्तव्यमतीयसोयमातानहि सम्यग्विशीर्तुं शक्यमुदाहरणमात्रेण।११। [illegible] न्यस्य
यः प्रसंगेरसस्यानिपातः। सक्रमापेतः विरसो सौसचरोक्त्वः सम्यक्कर्तुं प्रबध्येम्य।१२। नवव
नवासोनुचितः प्रियमरणस्य च विमुंच तपसा। सफलयय यौवनमेतत्सममंतिरहेन स्कृतनुमया।१३।
यः सावसरोपि सोनिरंतरनीयते प्रबंधेषु। इति महतीरुद्धिमसौ तथैवरस्यमायाति।१४। यो
यस्याव्यभिचारी सगुणादिस्तद्विशेषणं क्रियते। परिहरयितुं [illegible] दोषवत्स [illegible] न्तद्धानिति रेयः।१५।
[illegible] कनुयास्यति वराका [illegible] कुसुमरसैकलाः। सा मधुपाः। भेस्मीस्तव नव नंलहृव [illegible] नेनातिती
त्रेण।१६। अतिदूरंमतिक्रांता मात्रां जो कैतिमात्र [illegible] र्थः। नवविरहे हरिणास्यो प्लावयति २५

उगतिनयनांबुप्रवाहस्सलतम संबद्धपरमतमभिधातुमन्यदश्लिष्टं। संगतमितिमृदु यानत्राम्युक्तिर्न दोषाय।१८
किमिदसंगतमस्मिन्नादावन्यत्तथान्यदंते चायन्नेनोमामाषाः [illegible] स्फुरमितकोइवाजाताः।१९। अप
भिधेयस्पातथ्यं तदनुपपन्नं निकामनुपपन्नं यत्रस्याद्वेदहरणमुन्मादो मोरव्यमुक्तं तः।२०। मु
क्तोहिमयाशिरयः स्नातोहं वह्निना विभामि वियत। हरिहरहिरण्यगर्भा मत्सुतास्तेनन्नत्यामि
२१। किंमो ब्रवीषि विभूषवे परोपदेशशिरमेवनन्तु तिमिरं। सुस्वादुरयेंग [illegible] धतमसात्येन परनामि
२२ हे हंस देहि कांतां सा मेमवता हृते तिकि मिथ्या। नन्नु गतिरियं तदीया वाणी सैवेयमितिमधुरा
पराष्ठ २३। सामान्यशब्द भेदो विषम्यामसमवोपसिद्धिश्च। इत्येते चत्वारो दोषा नासम्यगुपमायाः।२४
[illegible] तीन्यमेदः सोयं यत्रोपर [illegible] वि शक्येत। योजयितुं नामन्नं तत्सामान्याभिधायिप
दि पत हि [illegible] कालके कारक विभक्तिवचनोन्यभावसद्भावात्। उभयोः समानयोरिति तस्याभिधेयतद्वि
[illegible]।२६। वेदुर्जुलेव स्तुगौ रेवातश्च जगाम यः सभुजा स्तम्भा। हिचुरिर्खीवसकामगीवय सिस्ुचेवमो ८१०
[illegible]।२७। कुवलयदलभिवदीर्घं तवनयनेश्ययं तु मुख्यतः। स्तुत्या तावद्द्वौ वौ विधमिरपित्रस्फुल्ले
[illegible] यत्र तविशेषणमेकं यस्यादुभयोस्तु दस्याविषम्यां संभवति कल्पितायामुत्पाद्यायां च ना
[illegible] विपरीततरते स्कृतनो आयस्त्यायाविभाति मुखमस्याः। श्रमवारिबिंदुजालकलांछितमभि
[illegible]।२८। कुत्रकुसुमालेचितयदीदुर्बिंबं भवेत्ततस्तेन। विपरीततरते स्कृतनोरूपमी

...लस्याः ।३१। उपमानं यत्र स्यात् दसंभवत्तद्विशेषणं नियमात्। संभृतमयथार्थविरुद्धयोस
नो ।३२। कृतनृरिवविमलां बलरदयौ रूमणा लमूललोलिन्या। = श्रुतलक्ष्मरतिरदूरस्थितमि
...नोलिनीव ।३३। उपमानतया लोके वाच्यस्यानता हरांश्च सिद्ध्यत्। क्रियतयत्रतदुक्तं तसा
...सिद्धिः सारध्यावषो सन सन्निहितो नानिभ्रान्त्येव च कृबाकोयं। विप च स्यामेवं दि
...कृ तेतो बकोयमिति ।३४। राश्यार्थयोरितिनिरूप्य विभक्तिरूपान्दोषानरगुणामस्य निपु
विस्तरेणे समारा सारस्तमाहितमनाः परमादरेण नः कु... गीतकाव्यमविनाशि यशोधिग
...र ।३६। इति श्रीरुद्रटालंकारे दोषाध्यायः एकादशः॥ श्री॥ ननु काव्येन क्रियते सरसा
नामवगमश्चतुर्वर्गे। लघुमृदु च नीरसेभ्यस्तेहि त्रस्यंति शास्त्रेभ्यः ।१। तस्मात्कर्तव्यं यत्ने
न महीयसा रसैर्युक्तो उद्वेजनमेतेषां शास्त्रवदेवान्यथा हि स्यात् ।२। शृंगारवीरकरुणा
बिभित्सभयानकाद्भुता हास्यः रौद्रः शांतः प्रेयानिति मंतव्या रसाः सर्वे ।३। रसनाद्रसत्वमे
षामधुरा...दीनामिवोक्तमाचार्यैः। निर्वेदादिष्वपि तन्निकाममस्तीति तेपि रसाः ।४।
व्यवहारः पुंनार्योरन्योन्यं रक्तयोः रतिप्रकृतिः। शृंगारः स द्वेधा संभोगो विप्रलंभश्च ।५। २६
संभोगः संगतयोर्वियुक्तयोर्यश्च विप्रलंभोसौ। पुनरप्येष द्वेधा प्रच्छन्नश्च प्रकाशश्च ।६।
रत्नकपवारिरवचतुरस्त्रगंग... जो रूपवानरुग्मानी। अभ्यामो ज्वलवेषोऽनुत्यणचेष्टः स्थिर

कु।

श्चरतिः ।७। सुभगः कलासु कुशलः सत्सरणस्त्यागी प्रियंवदो दक्षः। गम्यासु च विश्रंभी तत्र स्या
न्नायकः ख्यातः ।८। युग्मं। एवं सत्यनुकूलः स्याद्दक्षिणः शठो धृष्टः। तत्रप्रेम्णा स्थैर्यादृ
नुकूलोन्यरमणीकः ।९। स्वउयतिनपूर्वस्या सङ्गौ वं गौरवं भयं प्रेम। = प्रमिजातोऽन्यमनापि
नायो यो दक्षिणः सोयं ।१०। व्यक्तिप्रियमन्यधिकंयः कुरुते विप्रियं तथा नि...ततः = प्राचरति नि
रपराधवदस्तनचेष्टः शठः सइति ।११। कृतविप्रियोप्यशंकोयः स्यान्न...सितो नविलज्जः
प्रतिपादित वदोषे वक्ति च मिथ्या च सो धृष्टः ।१२। नर्मः संवृतमंत्रो नर्मणि निपुणः सु वि
पटुर्वा स्यात् ।। पितेरः पतिमावास्त्रपमा वन्नर्म सचिवं वदन्ति ।१३। त्रिविधः सपी... ठम
...त्रयमोष विटो विदूषकस्तिरन्तु। नायकगुणयुक्तो सौ तदनुचरः पीठमर्दः स्यात् ।१४। विट
...देशविशेषो विदूषकः क्रीडनीयकः प्रायः। निजगुणयुक्तौ... मूर्खो हास्यकराकार वेष
...अन्यस्य सर्वस्य स्वामित्वेन कान्चितायथोक्तगुणाः। सच विगुणान्वित स
...नायिका स्वीमा ।१६। अविपोर्वाचारस्ता चरित्रशरणा ऊर्ध्व दम्मा सुक्तोः = प्रा
...त्रेधा मुग्धा मध्या प्रगल्भा च ।१७। मुग्धा तत्र नवोढा नवयौवन जनितमन्मथो
...तिने पुणा नन्निरुसाध्य सविहितानुरागा च ।१८। तत्र्यैपरिरमा ते सकूपमालि
...प्रहरति। वदनं च चुचाल साष्टमबकुरो स्फुटं वदति ।१९। = प्रन्यां निषेवमाण

नायकेतत्तस्याःसैदितिकेवलमग्रेम[illegible]नोपायेनतुष्यतिवा॥२०॥आरूढ
व्यमाविर्तमन्मथोत्साहा।उद्भिन्नप्रागल्भ्याद्विचिह्नतसुरतवातुर्यी॥२१॥व्यापिप्रिय
...सुरतेविशतीवनायकांगेषु।सुरतां [illegible] तेसानंदानिमीलिताह्रीवमुह्य
...रा।कृष्यतितत्रसदैवक्रोनेराप्रतिमि [illegible] नत्रितेधीरापरुषवचोभिरधी
...को।...स्वैरुपलिनैः [illegible] अधीरायतिः [illegible] ग्भ्योरतिकर्मणि।तिपण्डितावित्तुदे
...आत।नायकमनानिर्यूढविलासविस्ता[illegible] रा॥२४॥सुरतेविरागेलोका॥रुव
...मेवयातिनायकस्यांगेनचतत्रविवित्तु [illegible] मलंकोपंकान्ते किमित
दितिरपुतत्रतुप्रितावराधिनि संरन्याको [illegible] रमधिकेमाद्रियते।कोपम
पकृत्यास्त्रीधीराहितरुस्फटासीना॥२६॥मध्यातुसाधुव[illegible]चानेति[illegible]मीदृशां
प्रतिभिनतिसोल्लुंठैः।नाडयतिमंदंधीराकोपासंतर्ज्य संतर्ज्य॥२७॥ज्येष्ठकनि
ष्ठत्वेसतुपुनरपिमध्यादिधाप्रगल्भ्याचामग्ध्यायेनन्यभेदाकाव्येषुतथाप्रसिद्ध
त्वात॥२८॥नहिप्रथमेमन्यांचव्यतिरेनायकेस्युःकाव्येषु।दृष्टस्यायोरवरपसमं
[illegible]विनपुनर्भेवाभेदः॥२८॥परकीयान्तुद्वेधाकन्या[illegible]चेतितत्रिताप्रेतेगुरु
मदनान्नैनायकमालोक्यात्रपृव्वासम्प्रकाइनसादृशीचित्रेस्वप्नस्यादर्शन[illegible]
२७ २८।

मेवमिंदजालेपि।देशेकालेसंगमासाधुतदाकर्णनंचस्यात्॥३१॥दृष्टुनसंमुखीनकन्याशंक्योतिनो
नायकेरक्ता।वक्तुंनचक्षुर्नाणं।वक्तिसखीतंसखीचासौ॥३२॥पश्यत्यवीक्षमाणंसुस्निग्धस्फारलो
चनासततं।दूरात्स्वरयतितस्मिन्नालिंगतिबालमंकगतं॥३३॥अनिमित्तंविहसंतीसादरमाभाषते स
खीमिमपि।रम्यंवानिजमंगंसव्यपदेशंवाप्रकाशयति॥३४॥सख्यापर्यस्तावारचयन्नलकाबतं
समाल्यादि।चेष्टांकरोतिविविधामन्यावेणैरगमंगैर्वा॥३५॥अन्योढापितथैतत्सर्वंकुरुतेनुरा
मायन्नानायकमभियुंक्तेसाप्रगल्भ्योवेनकुरवस्य॥३६॥ऊढतानंदनराप्रेक्षुतमगेघनस्य
लोरुवसनाचनिःस्यतारनयनाभवतितदालोकनाद्धवा॥३७॥कन्यापुरलिंगयुक्तेनस्वयमे
नगतापिदुरवस्थासुस्निग्धमतदवस्थासखीतुतस्मैनिवेदयति॥३८॥स[illegible]वीगनाउवे
धीसम्पगसोलिशितधनेकामान्॥निर्गुणगुलिनोत्सस्यानबोधनप्रियःकथितः॥उ
...तिसपसास्फुटमनुरक्तेवाभियुर्संरंजयति॥अष्टसंकलसारंक्रमेणनिष्कारा
...दनि।धिधाभिसारिकाखं[illegible]डिताच्चयोगाढवंतिताश्चासुस्वीयास्वाधीनपतिःप्रो
...पुनर्द्विधा॥४१॥अभिसारिकातुसायादूत्यादूतेनसहैकावा॥अभिसरतिप्रा
...सा...तायथास्थाने॥४२॥कांच्यादिरवात्कोरव्यक्तेलोकेप्रयातिसर्वस्त्री॥दृष्टित
...ने स्वीयापरस्त्रीवा॥४३॥यस्याःप्रेमनिरंतरमन्यासंगेनखंडयत्कोतःसा
२९

...स्याः क्रियाशरीराणि भूयांसि ॥४४॥ यस्याः पतिरायत्तः सौ ह्यासुत यासमं रतौ मुदितः।
...धीनपतीरतिमिं उत्तोल सा सत्क्रा ॥४५॥ सा स्यात् प्रोषितपतिका यस्या देशान्त
...। नियतानियतावधिकोया स्यतिया न्ये तु पे ष्यति चा ॥४६॥ इति कुपितमशेषं जन्
...क्रोधमनुगतसखीनां नाहीनमध्यमे ...तमानां प्रतिरसिकृतये ... दूंनान्यथा जानु कु
...विरवति तचेताः साधु कार्यविधिस ॥४७॥ इति श्री रु रुटा ...कोरे ह्यादशोध्यायः।
श्री ॥ अन्योन्यस्य सचित्तावनुभावतो नयकौ यदि द्रुमुदौ आलोकनवचनादि स सर्वैस्स
...शृंगारः ॥१॥ तत्र भवन्ति स्त्रीणां दाक्षिण्य मोह सौकुमार्याणां अविरोधिन्यः चेष्टा दरो
कालेच सर्वासौ ॥२॥ दयितस्य सखीमध्ये चेष्टा मधुरे वे वोमिरुचितेस्त्राः ललितैरंग वि
तारैर्वा ... कुर्वन्ति ॥३॥ अनुकार्यं नु कार्या नपत प्रेरण कर्म य स्य सा द्ये सा अनु
कुर्वती विज त्या न्मा धुर्य सौकुमार्ये ...वाद्या उपपहारे वमनानां कुचकलशादि यहरता
ता ॥ तत्र चार्यं नि हितानं दाः पुराव पुरु षेव वर्त्तेती ॥५॥ समकालं नं दति त्र स्यं ति क सत्य ते कु ल
कैताः अस्यंत्यालिंगंति च दयिता न्ते तैरि वा वि ष्ठा ॥६॥ समयेत्वे दा वत्तिनाम वदे कु विभूषणा
विन्यासः ॥ भवति गुणयवि भावितता त्पर्यं स्फोरितालिरपि ॥७॥ कुर्वंति प्रतिकूलं रहसि च य २८

ता।
य... प्रियं प्रति प्रमदाः ॥ तद्गुणयतां सा भवति मनोभू ...प्रसादेनाद्य ॥ दृष्ट्वा प्रियमायांतं तन्मस
...क्लीनं संवदंत्यौ वामं मन्मथ जनितस्त्रमाः प्रतिहत चेष्टा सन्नायंतां ॥९॥ द्विमपि प्रियेण दृष्टा स्त्रसा
घ्य रदत्त संस्कृत स्येव ॥ साध्वसं सादितकंठ्यः स्खलितपदैरुत्तरं वाक्यैः ॥१०॥ यद्किंमपिहर
स्यतमं कथयाय त्प्रियः सखीमध्ये ॥ एवं ति स्फार दृ... शान्त उदित घन कं कस्वेदाः ॥११॥
मदने व्याकुलमनसः सकुलेतत्स्वार्थमनवगच्छैवा कुर्कार तदपि मुकुः कु
र्वंति अवधारयं त्यइव ॥१२॥ (...) नवपरिणीता
वध्वोय न्नाद्यपनीय साध्वसं सा न्मा ॥ नीता अपवि वि श्रं नं रहस्सु ...
धीरसर्ते ॥१३॥ धैर्यं त्रैर्यं सखीमिन्नायंते वा स वे रम दयिता नोतं संगमा मिस
...यसिले ... तद्प्रसरे ॥१४॥ सुकुमाराः पुरुषाणमाराध्या योषितः सदान त्वेत
...दनि ... कीया पर ...: शृंगारं नाशयेत भूरवः ॥१५॥ वाञ्छा सा मम प्रवणं स्याद्
...ययेन रोनारी ॥ तत्कामिनां महीयो यस्मा तच्छृंगार सर्व स्यां ॥१६॥ सुकु
मियुक्तैः सम्भागा लोच्य तत्वेत्रिजगति मन... याय स्वरूपं निबद्धा ता
ता।

[illegible]ति समस्तं वीक्ष्य कामेषु कुर्यात्क विरविरल कीर्तिं प्राशये तद्धदेव ।१७।
[illegible] रूटालंकारे त्रयोदशोऽध्यायः ।१३। श्री ॥ अथ विप्रलंभनामा शृंगारो
[illegible] भवति । स च प्रथमानुरागमानप्रवासकरुणात्मकत्वेन ॥ अथालोकनादिना
[illegible] प्रवृद्धमनुरागमायोरसमागमे ॥ नायकयोर्या चेष्टा स प्रथमो विप्रलंभ इति र
हिमसलिलचंद्रचंदन मृणालकदलीदला[illegible] दितत्रैतौ । दुर्वारस्मरतापौ सेव
ते निद्रतः क्षिपतः ।३। अथादावभिलाषः स्याच्चिंता तदनंतरं ततः स्मरणं तदनु च
[illegible] गुणसंकीर्तनमुद्वेगोऽथ प्रलापकः ।४। उन्मादस्तदनु ततो व्याधिर्जडता ततस्ततो
तारेणं मृतौ [illegible] सेयु ताभी नारकाणां नो दश दशा स्युः ।५। अथ नायकानुरक्तो[illegible]
[illegible] स्यामनुयुति परिजनं तस्याः । उद्दिश्य तेनुमन्यसाम्ना दानेन मानेन वा ।
तस्य पुर[illegible] नाथ कुर्वे नूग्रहीतवाक्यस्य नायिका विषयं विरमनुराग
।७। [illegible] तथा रत्यमभिप्रायं प्रकाशयति ।७। तदनावप्रवृत्तिं तामालोकारोदि योविनोवा
।८। अन्यथ प्रत्ययिते गिरः कर्माणि सम्यक् निपुणोऽप्र ।८। [illegible] तद्द्वारेण निवेदित २६
नि गमो वो विदित नायिका विरहः परतामुपचारैः स्याव स्यास्य चादुलैखिः ।१२।
ति१

[illegible]दन्तां च विविधैर्देशकुलाभिरिंगितैर्वा । योजेरस्म[illegible] कुशलोऽभिरमयति प्रसंगेषु ।१०।
ना२ [illegible] तयेत्र अतियं केचन विजने तनायिता न यान्त्या हीण समस्तोपायः कन्यां सततेति भावयति ।
नेहिक विप्रपरदारागंतव्या नायि चोपदेष्टव्या । कर्तव्यं तयान्ये वा च तदुपायो ऽभिधातव्यः ।११। र
[illegible] तदीयरतेर्को व्याघातया सा खलं वक्ति । आराधयितुं विदुषस्तेन न दोषः कवरत्र ।१३। स
म[illegible] आत्मानं गोपायेदिति सदारुणवस्थः । आत्मानं रक्षिष्यन्वर्वर्तते नायकोप्यत्रा ।१४
[illegible] व कार मत्येति नायको सेर्ष्या । उद्दिश्य नायिकांतरसंबंध समुद्भवं दोषा
[illegible] न ज्यायान् दोषः इति यो विति मध्यमस्थो संतापः । आलोकनं कनीयान् मध्यो
ज्यायानस्यायं दृष्टः ।१६। वसनादि नायकस्थं तदीयमारे [illegible] तं च तस्यांगं । दोषस्ते तस्यग
मकगोत्रस्खलितं सखीवचनात् ।१७। देशकालपात्रप्रसंगमत्र गमकमेत्य सविशिष्टं जन
[illegible] असाध्यं सुखसाध्यं कृच्छ्रसाध्यं वा ।१८। लव्वलकुजूलवदीपकुकुमोत्कर धूप
[illegible] सम्रहास्योघतल सचंद्रिक मुद्यानं सुरभि कुसुमम र्मरं ।१९। इति देशाः ।
[illegible] रजनी स्मरमतो दृश्यः कालः । पात्रं तु नायकोत्तोपायो मध्या धमानुक्रमः ।२०।
[illegible] दीपरिवृत तारत्या निमुखता च तथ्यरासा च ।२। जायते नायिका यां यत्र ज्यायान्

गोसे [illegible] न्यायस्तत्र कथं यद् इति स्फुटमित्यशंक्य परिहारः। परिहारो व्यसनदोषं न्यस्याद
[illegible]मो [illegible] दिदमिति वा परिहर्तुं दृष्टमस्मिन्नलिखितो नापि कारमयेत्।२२। तदनुचेष्ट
त[illegible]मिति परिहारः। पूर्वमेव कासुरतां शठोत्तरनिष्पत्तिर्गोत्रस्खलनेऽपि केलि वा।२३।
[illegible]प्रियो न्यायामयि वा कुपितेयमनेन हेतुना तेन वक्ति सखी ते मिथ्याकुलेति तिधूर्त
स्यपरिहारः।२४। न्यायान्निस्सह दोषो न्यायान्नतनयत्वे साध्यमिति कोपयस्यान्प्र
येत सद्यो मनस्विनीत्यनुनीति वा पुरुषां।२५। दोषस्य सहयानामालोक्य बलाबलं समेता
ना। बुध्येत कोपमनस्यां स्फुरत्व साध्यं दृष्ट्वा साध्यं वा।२६। सामप्रदानभेदो प्रणतिरू
पेक्षाप्रसंगविभ्रंशाः। अत्रितेषडुपाया दं[illegible]रस्य मिहंति शृंगारो।२७। हा सोऽस्मि पालनी
तेय यत्तवैवधीरा बद्धा रमा चाः स्फ[illegible]मिव दुर्गनोऽस्मि[illegible]नित्यादिस्फोति [illegible] वचः सामा।२८।
काले त्वं करणादिं दधातु द्विरूपकारणं त्वन्यत्र बंधुमहादिकमिति यत्र दानं साधु
त्व[illegible]।२९। तस्या गृहीतवाक्यपरिजनेन माराध्य दानसमानैः तेन सदोषः कोपे
नो[illegible]यतीत्ययं भेदः।३०। दिन्येन पादपतनं प्रणतिरूपेक्षावधीरणं तस्याः। सहसा
त्रासवयोगो भ्रंशः कोपप्रसंगस्या।३१। मृदुरत्र यथा पूर्वं सर्वे कुयथोत्तरं तथा बल २०

वान्। साध्येतयोनमृदुना बलवांस्तत्र प्रयोक्तव्यः।३२। यायास्यति याति गतो वा यत्य रदेशं वा ना
यकः प्रवासो सौ। एष त्येता या तो यथर्थं वस्क्षो न्यथा वगतान्।३३। करुणः स विप्रलंभो यत्रान्य
तरो म्रियते नायकयोः। यदि वामृतकल्पः स्यात्तत्रान्यस्तु जातप्रलपेत।३४। सर्वेषु गेनः स्या
त[illegible]स्नावयवो विचेतनो स्नानः। दपन्निन्ननयनसलिलः संततदीर्घोष्णनिःश्वासः।३५। शृ
गाराभासः स तु यत्र विरक्तेऽपि जायते रक्तः। एकस्मिन्नपरो सौ नानिर्देष्टु प्रयोक्तव्यः।३६।
इह वैदर्भी रीतिः पांचाली वा विचार्य रचनीया। मधुरा ललिता कविना कार्ये दृ[illegible]
शृंगारे।३७। अनुसरति रसानां रस्यतामस्य नान्यः सकलमिदमनेन व्याप्तमबालवृ
द्धा तदिति विरचनीयः सम्यगेष यत्नाद्भवति विरसमेवानेन हीनं हि काव्या।३८। इति श्री
रुद्रालंकारे चतुर्दशोऽध्यायः। श्री॥ उत्साहात्मकवीरः सत्रे धर्मयुद्धधर्मदानेषु॥ वि
षयेषु भवति तस्मिन्नन्[illegible]नायकः [illegible]ख्याततः।१। नयविनयबलपराक्रमगामी यो
री। [illegible]रथो[illegible] शौर्यैः। युक्तोनु रक्तलोको नि[illegible] हनरो महारंभः।२। करुणः शोकप्रकृतिः
शोकस्स[illegible] नवेद्धिपन्निः [illegible]।३। इष्टस्यानिष्टस्य [illegible] विधिविहितो नायकस्तत्र।३। इष्टजने
[illegible]नसलि[illegible] प्रलापवैवर्ण्यमोहनिर्वेदाः। रतिचेष्टनपरिदेवनविधिनिंदाश्चेति क

स्य[illegible]भवति जुगुप्साप्रवृत्ति[illegible]बीभत्सः स तु दर्शनात्। श्रवणात्। संकीर्तनात्
[illegible]य[illegible]वश्यामत्यङ्घानां। पादूद्वेष्वननिष्ठीवनमुखकू[illegible]णन सर्वगात्रसंकोचाः।
उद्वेगः स[illegible]स्मिन्गोमीयोन्नोत्रमानोऽत्र।६। संभवति भयप्रकृतिर्भयानको भयमती
वघोरे भ्यर्छ। शब्दादिभ्यस्तस्य चनीचस्त्री बालनायकता।७। दिक्प्रेक्षणमुखशो
षणवैवर्ण्यस्वेदगद्गदत्रासाः। करचरणकंपसंभ्रममामातं च भयानके संति।८। स्या
द्भुतः विस्मयात्मा रसोद्भुतो विस्मयोप्प संभाव्यात्। स्यस्य मनुष्यतादर्थादनुभूयात्र
नयोक्थितात्।९। नयनविकाशो बाष्पः पुलकः स्वेदो निमेषनयनत्वं। संभ्रमगद्ग
द्वाणी साधुवचासाद्भुते संति।१०। हास्यो हासप्रकृतिर्हास्यो विकृतांगवेषचेष्टाभ्यः
भवति परस्थान्यः स च भ[illegible]भास्त्रीनीचबालगतः।११। नयनकपोलविकाशौ क्लि
ष्टध्वनयस्य विनोप्पसो महतां। मध्यानां विवृतास्याः शब्दबाष्पश्च नीचानां।१२। रौद्रः
क्रोधप्रकृतिः क्रोधोरिकृतात्पराभवाद्भवति। तत्र स्तु दारुणचेष्टः सोभवेन्ना
यको[illegible]ग्रः।१३। तत्र च निजांशास्फालनविभ्रमभ्रुकुटीकरणकुधा[illegible]पाः
संति स्वशक्तिरां सावृतिपराहृतेपदलनानि।१४। सम्यक्ज्ञानप्रकृतिः शान्तो विग ३१

तोच्छनायको भवति। सम्यक्ज्ञानं विषये तमसो रागस्य चापरामात्।१५। जन्मजरामरणा
दित्रासो विरस्या वासना विषये। सुखदुःखयोरनिच्छा द्वेषाविति तत्र मायंते।१६। स्ने
हप्रकृतिः प्रेयान् संगस[illegible]शीलो यनायको भवति। स्नेहस्तु साहचर्यात्प्रकृतेरुप
कारसंबंधात्।१७। प्रस्यंदि प्रमदा[illegible]भ्रुः सुस्निग्धस्फारलोचना लोकः। आर्द्रांतःक
रणतया स्नेहपदे भवति सर्वत्र।१८। निर्व्याजमनोवृत्तिः। सन्नर्मसद्भावपेशलालापः। अनी
न्यप्रति सुहृदो व्यवहारोयं त्रेण तत्र।१९। वैदर्भीपांचालीगौडीयास्तु करुणे भयानकाद्भु
तयोः। लाटीया गौडीया रौद्रे कुर्याद्यथौचित्यं।२०। एते रसा रसवतो रमयंति पुंसः सम्य
ग्विभज्य रचिताश्चतुरेण चारु। यस्मादिमाननधिगम्य न सर्वरम्यं काव्यं विधातुमलम
त्र तदाद्रियेत।२१। इति श्रीरुद्रालंकारे पंचमदशोध्यायः।छ। श्री।। जगति चतुर्व[illegible]र्ग इ
तिख्यातिर्धर्मार्थकाममोक्षाणां। सम्यक्तानभिदध्याद्रससंमिश्रान्प्रबंधकृत्।
संतिधा प्रबंधाः को कथाख्यायिकादयः काव्यो। उत्पाद्यानुत्पाद्यो महल्लघु
त्वेन भे[illegible]योवि।२। तत्रोत्पाद्ये यस्मिन् शरीरमुत्पादयेत्कविः सकलं। कल्पितयुक्तोत्प
त्तिं नायकमपि कुत्रचित्कुर्यात्।३।=छोदिर१

स्य ...सादि प्रसिद्धमखिलं तादृग्देशं वा परिपूरयेत् स्वबाध्य यत्र कवि स्ते तत्तत्ता ॥४॥
ते... यो ...: सकलो येन गीयते चतुर्वर्गः सर्वे रसाः क्रियंते काव्यस्थानानि सर्वाणि ५।
तेलधको विरूपायाये ...तमो... चतुव[illegible]गीता: ...समग्रान्नेकरसा ये च समग्रे ...र
सचुतो ॥६॥ तत्रौत्पाद्यापूर्वे सन्नगरीवर्णनं महाकाव्ये कुर्वीत तद्वत्तस्यानां
यवरा... सां चा ॥७॥ तत्र त्रिवर्गसक्तं समिद्ध[illegible]शक्तित्रयं च सर्वगुणं । रक्तं समस्त
प्रकृतिं विजिगीषुं नायकं न्यस्येत् ॥ चाविधिवत्परिपालयतः सकलेराज्यं चरा
...तो वातस्य कदाचिदुपतेः शरदादिवर्णयेत्समयं ॥९॥ स्वपरमित्राद्यं वाधमादि सा
...ते तस्याकुल्यादि ...न्यतमं प्रतिप... वर्णयेत्कुलीनं ॥१०॥ स्वचरात्तदूतात्कुतोपिवा
...रिकार्याणि कुर्वीत सदसि राज्ञां ... मंत्रिणो ... गिरा ॥११॥ समस्त समस्त
चिवैर्निश्चित्य च दंडसाध्यतारीनो । तदाप... याणं दूतं वा प्रेषयेत्स्वकं ॥१२॥ अथ नाय
कप्रयाणे नागिरिकोडी नगनपदादिनदी ॥ अटवी कानन सरसी मरुजलधि द्वीप भुव
२। ना ॥१३॥ स्कंधावारनिवेश क्रीडा स्त्रीणां यथा तथ तेष्वपि ... समयं संध्या संतमस समयोद
ये ...ना ॥१४॥ रजनी चन्द्र ...नां समाज संगीत पान शृंगारान् ॥ इति वर्णयेत्प्रसंगात्कथां । २२।

स्या १

वस्त्रयोनिबध्नीयात् ॥१५॥ प्रतिनायकमपि तद्वत्तदभिमुखमम[illegible]माहात्म्याद्यंतान् ॥ प्रसिद्धमहाकाव्य वशानगरी
रोधं के ते वा विरोधी यो द्वयं प्रतिरितु प्रवद्धमधुपीति निशिक्रान्तेभ्यः । स्ववधं विशेष्मा नसंदेशं प्र
तेव पद्ये ...मेटान् ॥१७॥ सन्न... तद्भूत सविस्मयं युध्यमानयोरन्योः ॥ [illegible] क्षुण्णसाधु कुर्यादिभ्यद
नायकस्याभ्युदयं ॥१८॥ सर्गाभिधानि ...नि वास्मिन्नवांतरप्रकरणानि कुर्वीत ॥ प्रधीनपि सुश्लि
१८ ष्टान्योन्यसंबंधानां ॥ ...महाकथायामिष्टान्देवान्गुरून्नमस्कृत्य संक्षेपेण नि
जं कुलमभिदध्यात्स्वं च कर्तृतया ॥२०॥ सानुप्रासेन ... पद्ये न [illegible] गद्येन रचयेत्कथा
शरीरं पुरेव पुरवर्णनप्रभृतीन् ॥२१॥ आदौ कथांतरं वा तस्यां न्यस्येत्प्रपंचितं सम्य
...लघु तावत्संधानेन प्रक्रांत कथावताराय ॥२२॥ कन्यालाभफलां वा सम्य[illegible]विन्य
स्त सकलशृंगारां ॥ इति संस्कृतेन कुर्यात्कथामगद्येन चान्येन ॥२३॥ पूर्वं देवं नमस्कृ
त्य गुरून्नोसि हेत स्कि ...मितिक[illegible]वीन्दृशो सेदाख्यायिकायां तु ॥२४॥
तदनु ...परगुणसंकीर्तने थवा व्यसनां ॥ अन्यद्यो तत्करणे कारणमथि ...म
...॥२५॥ अथ तेन कथैव यथा रचनीयाख्यायिकापि गद्येन । निजवंशो स्वं चास्याम

।श्री॥ त्वगयेनाः॥२६॥ कुर्याद्त्रो कुसान् सर्गवदेषां मुख्येषु न्यायघानां । वैधवार्यकार्य
के । श्रीन द्यायाः॥२७॥ संशयशं प्रावसरे न वतो मूनस्यवापरो ष्टरस्या ॥ अर्थस्यमाविनस्त
याविनिश्चितयाः॥२८॥ संशयितुः प्रत्यद्रस्यावसरे तौ वपाठ ये त्कै चिता ॥ अन्योसमा
णामेकमुम [redacted] यंत्राः॥२९॥ तत्र केरः कुर्यादार्यावरवक्रै पुष्पिताग्राणां ॥ अन्येतमवस्त कीर
प्रथ्यवान्यमालिनीप्रायाः॥३०॥ सामिप्रायेद्दिविविरूद्धमिवव स्तु सत्यसंगेसा ॥ अ
नावकुर्यात्रिष्टपे कुवनंधेषु ॥३१॥ कुर्याद्भद्दयांतराम्प्रगे शादिनायकस्यावि ॥
निद्रधेदेषु तथामोद्दं वमुनिषु संगेनाः॥३२॥ कुर्यान्न स्तुडकोवो खंडकथायां वनायके
स्तुखिलं ॥ आपद्गतं वमृयोद्दि जसेवकसार्थवा हादिः॥३३॥ अत्र संकरूणंवा कुर्यादथवा
प्रवासशृंगारं । अथमानेरागमथवा पुनरं तेनायको भ्युदयं ॥३४॥ ानेतदनुत्याद्येषु
न कुद्यसिधीयते यथावृत्तं ॥ अन्येषुमहत्सु च ततद्दि वयोनायकमुपदेशः ॥३५॥ ॥ अन्यद्य
र्ण समात्रशास्त्रि कुलकादिनाट कोघन्यता कोयंत रकु माषवि विचिमन्यत्रे वामिहि
तं॥३६॥ कुलातोलौकु निधीनां न क्षयाद्वक्षयनेमनुष्येण ॥ आत्मीययेवशस्या सप्त
द्वीपावनिक्रमणं ॥३७॥ येपितुलंघितवंतो भरतप्रायाः [redacted] कुलाचलांकुनिधीन् तेषां ३३।

स्तुरादिमुखैः संगादासन् विमानानि ॥३८॥ शक्तिश्चनिमातेषां मस्तुरादि वधेधिकास्तुरा
दि ॥ अपमीतैकि सहाया नीयते स्मामरैः समितिः॥३९॥ दारि [redacted] व्याधिराशीतो क्षा
ध कुवानि दुःखानि । बीमसेवविदध्याद्दन्यत्र न नारता द्वर्णन ॥४०॥ वर्षेषु न्येषु [redacted] तोम य३
ैर्वनकमयीमती हि सुलभं । विगताधि व्याधिजराद्व घालस्या युषोलोकाः ॥४१॥ अ
यति जनमनिशाद् दरेतीतवानी जयति निजविभूति व्याप्त विश्वोमुरारिः । जयति द ग
तवक्रः सोत्रयस्यप्रसादात् उपरमतिसमस्ता विघ्नावर्गोपसर्गः॥४२॥ श्री
॥ ॥ इति श्रीमद्रुद्रटविरचिते काव्यालंकारे षोडशोऽध्यायः । समाप्तोयं॥ ॥
लंकारः समाप्तः । श्रीरस्तु कल्याणमस्तु । श्रीरघुनाथो जयत्यतितरां ॥ शिव
॥७८०॥ ग्रंथस्यास्य प्रमिता संख्यासीत्सप्ताधिकमष्टशती जगति । एतद्ग [redacted]
सहस्री जैन मुनिरचिता ॥ ॥ सदाशिवायनमः । श्रीनृसिंहायनमः । मंग
॥ ॥ संवत १७ वर्षे फाल्गुन मासे शुक्लपक्षे चतुर्थ्यां सोमवासरे
यं । उदीच्यज्ञातीय आचार्य गोविंदसुतेन केशवजितालि [redacted] खितमिदं पु
स्तकं । आत्मपठनार्थं

।श्री॰न्यैनमः॥ महादेवायनमः। श्रीरामायनमः। भवानीशंकराभ्यांनमः॥ श्री
श्री।नमः॥ श्रीः॥ श्रीः। श्रीः। श्रीः। श्रीः। श्रीः

पत्र३४

३०